

Yhteenveto yleisötilaisuudesta 16.3.2021

Mäkikylän biokaasulaitoksen ja jätevedenpuhdistamon asemakaava

Aika:	16.3.2021 klo 16:30–18:45
Paikka:	Teams-kokous
Asiantuntijat:	Olli Ruokonen kaavoitusinsinööri, Kouvolan kaupunki Julia Virkkala projektiarkkitehti, FCG Finnish Consulting Group Oy Pekka Lähde, hajumallintaja, Sweco Marleena Naukkarinen, ympäristötarkastaja, Kouvolan kaupunki Jukka Salmela, Gasum Oy Eeli Mykkänen, Gasum Oy
Osallistujamäärä:	n. 30 henkilöä

Osana Mäkikylän biokaasulaitoksen ja jätevedenpuhdistamon asemakaavan valmisteluvaiheen kuumista järjestettiin yleisötilaisuus alueen asukkaille, maanomistajille ja kaikille hankkeesta kiinnostuneille. Tilaisuudessa käytiin läpi Gasum Oy:n biokaasulaitoksen laajennussuunnitelmia ja hankkeen taustoja, asemakaavasuunnittelua ja kaavaluonnoksen sisältöä. Tilaisuudessa asiaa esittelivät asiantuntijat Kouvolan kaupungilta, kaavakonsultti Finnish Consulting Group Oy:ltä, hajumallinnuksesta vastanneelta Swecolta ja Gasum Oy:ltä.

Tilaisuus alkoi kaavakonsultin alustuksella, jossa esiteltiin kaavahankkeen tavoitteet, alueen sijainti, ja kaavoituksen vaihe. Tämän jälkeen Gasum esitteli biokaasulaitokseen ja sen laajennukseen liittyviä tavoitteita ja alueen suunnitelmia. Gasumin esittelyn jälkeen kaavakonsultti kertoi alueen kaavoitus-tilanteesta, kaavaluonnoksesta ja laadituista selvityksistä. Viimeiseksi hajumallintaja kertoi tehdystä hajumallinnuksesta ja sen tuloksista.

Esittelyjen jälkeen osallistujilla oli mahdollisuus esittää kysymyksiä ja kommentteja. Eniten kysymyksiä ja kommentteja esitettiin biokaasulaitoksen hajuvaikutuksiin liittyen. Alla on esitetty kooste keskustelluista aiheista.

- Hajumallinnuksen tulos verrattuna asukkaiden kokemuksiin hajuhaittoihin:

Hajumallinnuksen tulokset kyseenalaistettiin. Lähialueen asukkaiden kokemuksen mukaan hajua on ollut selvästi nykytilanteessa ja paljon kauempana kuin hajumallinnuksen tulokset antavat ymmärtää. Hajuhaittaa on koettu ympäri vuoden mutta varsinkin kesällä hajuhaittaa on enemmän.

Osallistujilta tuli myös esitys, että hajupäästöjen mittausta tulisi tehdä tonteilla, jotta voitaisiin todentaa, pitääkö tehty mallinnus paikkansa.

Paikan päällä, muualla kuin hajulähteen kohdalla näytteiden otto ei ole mahdollista kuin yksittäisten kemikaalien pitoisuuksien osalta. Esimerkiksi asukkaiden pitämiä hajupäiväkirja on yksi esimerkki, jolla hajun leviämistä lähiympäristöön voidaan havaintojen osalta seurata.

-Biokaasulaitoksen hajuhaitan poistaminen:

Osallistujien mielestä vaikuttaa siltä, että nykyisellään hajukokemuksien perusteella biokaasulaitos on koko ajan häiriötilassa, koska häiriötilan mallinnustulokset vastaavat paremmin koettua hajuhaittaa. Hajuhaitan poistaminen ei ole tällä hetkellä millään tavalla hallinnassa. Miksi nykyistä laitosta ei saneerata jo ennen laajennustoimenpiteitä, jotta lähialueen asukkaille voidaan todistaa se, että uudella teknologialla hajuhaittoja saadaan merkittävästi vähennettyä? Tällä hetkellä kokemuksiin perustuen voidaan olettaa, että jos laitospaasiteetti kolminkertaistuu niin myös hajuhaitat kolminkertaistuvat.

Laitoksen laajennuksen tavoiteaikataulun ja toiminnan taloudellisen kannattavuuden turvaamisen kannalta erilliseen korjaukseen ei ole tarkoituksenmukaista ryhtyä. Laitoksen laajentamisen yhteydessä on mahdollista ottaa käyttöön uutta teknologiaa, jolla hajuhaittoihin pyritään vaikuttamaan.

- Biokaasulaitoksen sijainti ja vaikutukset lähialueiden maan arvoon

Maanomistajat toivat esiin huolen siitä, että lähialueiden maa-alueiden arvo laskee biokaasulaitoksen vuoksi. Maaomistajan esittämän asiantuntija-arvion mukaan alueen arvo putoaa aiotun laajennuksen vuoksi noin 20%, mikä tuntuu muiden maanomistajien asemassa kohtuuttomalta. Miksi laitoksen paikka on juuri tällä kohdalla? Eikö sitä voisi sijoittaa jonnekin muualle kaasuverkon läheisyyteen?

Alueella on jo toimiva biokaasulaitos, jonka laajennus on suunnitteilla. Laitoksen siirtämisen kannalta tarkasteltaviksi kysymyksiksi muodostuu kannattavuuden lisäksi se, että haja-asutusta on muuallakin kaasuverkon läheisyydessä.

- Biokaasulaitoksen ympäristölupa ja sen valvonta sekä referenssilaitokset

Lähialueen asukkaat kysyivät, onko Gasumilla vastaavaa laitosta jossain jo toiminnassa ja onko sitä varten tehdyt mallinnustulokset pitäneet paikkansa laitoksen toiminnan aikana. Miten ympäristöluvassa määriteltyjä ehtoja valvotaan ja mitä keinoja on puuttua, jos lupaehdot ei noudateta? Voisiko asukkaille ilmoittaa, milloin laitoksella on häiriötila, jotta asukkaatkin tietäisivät, että mahdollinen haju johtuu todella häiriöstä, eikä normaalitoiminnasta?

Oulun biokaasulaitos referenssinä. Siellä mallinnustulokset ovat olleet melko hyvin verrattavissa toteutuneeseen tilanteeseen.

Kaupunki on ympäristölupaa valvova viranomainen tämänhetkisen laitoksen osalta, mutta laitoksen laajennuksen myötä ympäristölupa-asia siirtyy Etelä-Suomen AVI:lle käsiteltäväksi ja ELY:lle valvottavaksi.

Ympäristöluvassa toiminnan ehdot määritellään usein siten, että jonkin verran poikkeamaa sallitaan. Toimijan on mahdollista ilmoittaa häiriötilanteista YLVA-järjestelmään. Tämä ei tosin kaupungilla käytössä arkistointiin liittyvien yhteensopimattomuuksien vuoksi.

- Liikennemäärät ja liikenneturvallisuus

Osallistujat kysyivät biokaasulaitoksen alueen liikennejärjestelyistä ja liikennemäärien lisääntymisestä sekä kevyen liikenteen turvallisuudesta. Kaupungin määrittelemä turvallinen koulureitti kulkee Kymenlaaksontien kevyen liikenteen väylää pitkin Myllypuron suunnasta keskustaan. Jos liikennemäärät ja erityisesti raskaan liikenteen määrä lisääntyy, se heikentää kevyen liikenteen turvallisuutta. Onko Kymenlaaksontien nopeusrajoitusta esimerkiksi suunniteltu alennettavaksi alueen kohdalla?

Kymenlaaksontie on maantie ja siten valtion ylläpitämä. ELY-keskus on todennut lausunnoissaan, että alueelle kääntyvän liikenteen lisääntyessä liikenneturvallisuuden parantamiseksi maantielle tarvitaan liittymän kanavointi tai väistötila, jotta suoraan kulkeva liikenne pääsee ohittamaan varsinkin etelästä suunnittelualueelle kääntyvät ajoneuvot turvallisesti. ELY-keskus on todennut, että nopeusrajoituksen alentaminen ei ole suunnitelmassa.

-Laitosalueen maisemointi

Maisemointiin ehdotettiin korkeaa pengerrystä, sillä vaikka kaavassa hahmoteltu puurivi onkin hyvä ajatus, sen kasvamiseen menee vuosikymmeniä.

Tämä on toki totta. Harkitaan, onko tarpeen asettaa maisemointiin liittyviä lisämääräyksiä.